

РЕШЕНИЕ

№ 20404

гр. София, 13.06.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 41 състав, в
публично заседание на 30.05.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Луиза Христова

при участието на секретаря Биляна Кирилова, като разглежда дело номер **2087** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145 и сл. от АПК. Образувано е по жалба на „Арсенал“ АД със седалище в [населено място], чрез адв. Д., срещу решение № РС-228-/1/ от 12.11.2024г. на председателя на Патентно ведомство, с което се потвърждава решение на състав по спорове, с което е отхвърлено искането на жалбоподателя за обявяване на недействителност на патент за изобретение BG 67048 B1 „Реактивен двигател за 80мм неуправляема авиационна ракета“ с притежател „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД.

Жалбоподателят посочва, че са допуснати съществени процесуални нарушения при издаване на оспореното решение. Подменен е специализирания състав на отдела по спорове, определен да разгледа спора и участвал в проведеното на 21.03.2023г. заседание; решението е взето след изтичане на срока, предвиден в чл. 57 от ЗПРПМ. Като противоречие с материалния закон се сочи, че процесното решение не е съобразено с чл. 6 от ЗПРПМ, тъй като патентът не е нов и няма изобретателска стъпка. Не са взети предвид част от доказателствата в обратния смисъл – доказателство Д3, установяващо, че ракетите от фамилията С-8 са на въоръжение от 1978г. и изискват определени съоръжения за монтаж; доказателства Д9,16 и 22, които установяват времевия период; доказателство Д 16 неправилно е отхвърлено поради липса на дата, защото неуправляема ракета тип С-8 е част от максималната маса на бомбовото съоръжение на самолет МиГ 29, приет на въоръжение в БА преди патентната претенция. Следователно претендираното изобретение е част от състоянието на техниката, т.е. е било известно и общодостъпно чрез използването и разгласяването му преди подаване на заявката за процесния патент; доказателство Д22 установява, че НАР С-8 е въведена на въоръжение за всички военни хеликоптери и самолети руско производство; доказателство Д10 е приложено към становище от 17.06.2021г. и установява,

че изделието е на въоръжение в БА от 2000г.; доказателство Д11 касае курса на обучение по специалност „Експлоатация и ремонт на авиационна и навигационна техника“, където се предполага, че въпросните ракети се изучават, т.е. са познати и използвани преди датата на заявката; доказателство Д21 съдържа фактури за използване на продукта преди заявката за патент за изобретение и в комбинация с представените писма на изп. директор на дружеството от 15.06.2021г. и 04.09.2022г. установяват, че конструкцията на реактивния двигател на изделие НАР С-8 е аналогична на реактивен двигател за 80 мм неуправляема ракета по процесния патент. Посочени са и участниците в разработката, които са били служители на дружеството съгласно представения списък. Представен е чертеж на изделието, в който са означени проектираните от „Дунарит“ АД детайли, и който съвпада с този на фиг.2 от процесния патент. Следователно конструкциите на реактивните двигатели са аналогични. Следователно независима претенция 1 на процесния патент е част от състоянието на техниката, което се потвърждава и от интернет източници. Обектът е лишен от новост по смисъла на чл. 8 от ЗПРПМ. Този извод, освен от горните доказателства, се подкрепя и от доказателства Д21,25, 26 и 27, установяващи съществуването на продукта на българския пазар преди датата на заявката. ПВ не е анализирано представените документи в тяхната последователност и съвкупност. Относно изобретателската стъпка, изобретението произтича по очевиден начин от състоянието на техниката, защото специалистът в областта може с обичайни знания и умения, вкл. чрез разглобяване на закупено изделие, да осъществи обекта на патента. Това се установява от посочените по-горе доказателства, в които се съдържат данни за известност на всички елементи на патента преди датата на заявката 23.05.2014г. Резбовото съединение между корпуса и сопловия блок е известно състояние на техниката и е само монтажно и технологично улеснение, което води до подобряване на обслужването. Предвид изложеното жалбоподателят моли съда да отмени процесното решение и да уважи искането за обявяване недействителността на процесния патент. Претендира разноски. В становище от 20.05.2025г. поддържа жалбата като счита за относими представените по делото нови доказателства. Подробни съображения излага в писмена защита по съществото на спора. Ответникът - председателя на Патентно ведомство, редовно призован, в писмо от 26.02.2025г. оспорва жалбата. Претендира юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност. Подробни съображения излага в писмени бележки по съществото на спора. Заинтересованата страна - „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД, редовно призована, в отговор от 14.03.2025г. оспорва жалбата. Твърди, че правната уредба допуска промяна на повече от един член от състава по спорове. Правилно част от доказателствата са изключени от ответника при преценката на новост на процесния патент, защото нямат достоверна дата или са с дата, след тази на заявяване на патента. Останалата част от доказателствата не установяват идентичност или аналогичност на предмета на патента с противопоставените му други патенти. Това е така, защото не разкриват всички признаци на претенция 1 от него. Поради това се моли съда да отхвърли жалбата. Претендират се разноски. В становище от 22.04.2025г. оспорват относимостта на представените от жалбоподателя в хода на съдебното производство писмени доказателства, тъй като не съдържат конструкцията, определена като цел на процесното изобретение. Освен това част от тях касаят други ракети, различни от процесните. Подробни съображения излага в писмени бележки по съществото на спора. От приложената към делото административна преписка и събраните доказателства от фактическа страна съдът установява следното: На 23.05.2014г. с вх. № 111766 в Патентно ведомство е регистрирано заявление от „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД за патент за изобретение „Нова конструкция на реактивен двигател за 80мм неуправляема авиационна ракета“ (НАР). В приложеното към заявлението описание на

патента е посочено, че става въпрос за реактивен двигател с твърдо гориво с едно сопло (тръба за ускорено изхвърляне на газовете), при който сопловият блок и корпусът на горивната камера са отделни елементи, свързани със специално резбово съединение. Описани са 22 патентни претенции, от които една независима, и е посочено, че до момента е известен реактивен двигател, служещ за окомплектоване на НАР от фамилия С-8, при който реактивната тяга се получава в резултат на изтичане на горещи газове през един соплови отвор, разположен в корпуса на двигателя, така че сопловият блок и корпуса са един детайл. Заявката е разгледана от експерти при ПВ, които са изискали допълнителни документи по чл. 46, ал.1 и 2 от ЗПРПМ. На 23.06.2015г. „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД е подал молба за проучване и експертиза по чл. 46б и за публикация по чл. 46в, ал.1 от ЗПРПМ.

На 21.12.2015г. „Арсенал“ АД е подал възражение на основание чл. 46г от ЗПРПМ, с което е оспорил новостта и изобретателската стъпка на заявеното техническо решение. В подкрепа е приложил снимки на произведени през 1989г. ракети и на разглобен реактивен двигател НАР С-8, произведен през 1989г., които имат един и същ реактивен двигател с този от заявката. Резбовото съединение между корпуса и тялото на двигателя е известно от миналия век и показано в техническото описание на ракетите. Цитирани са издания на техническа литература от 1962г., в които е налично същото конструкторско решение. Приложени са снимки и таблица на тактико-техническите характеристики на ракети от фамилия С-8. На 15.06.2018г. е получено писмо от „ВМЗ“ ЕАД, според което предложената с патента конструкция е използвана в миналото в бившия СССР. В края на 80-те години на 20в. СССР е разработил нова конструкция, при която камерата и соплото се явяват едно и също монолитно тяло, което позволява изработването им от един и същ материал, достигане на висока производителност, ниска себестойност и надеждност. Тази разработка е регистрирана като патент на 10.04.1986г. Процесната заявка е връщане към старите конструктивни решения и не подлежи на защита, защото патентът не е нов.

От регистрираната на 14.01.2018г. патентна експертиза става ясно, че обектът на независимата първа претенция е лишен от изобретателска стъпка, тъй като проблемът, който се решава с изобретението, вече е решен със същите средства. Зависимата 2-ра претенция е в противоречие с първата, в която връзката е посочена посредством резбово съединение, т.е. не може едновременно с това да е и заваръчна, байонетна и т.н. Претенциите до 20-та са известни на техниката и са идентични с произведени преди това и известни ракети от фамилия С-8. Претенция 21 въвежда признаци, които се припокриват с тези на претенция 18. Същото и с претенция 19 и 22. В заключение вещото лице счита, че обектът на зависимите претенции също е лишен от изобретателска стъпка.

В писмо от 16.10.2019г. „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД е подал преработени патентни претенции – 1 независима и 11 зависими, като са направени съответни корекции в описанието на всяка от тях. Независимата претенция е за реактивен двигател за 80мм НАР с един соплови отвор, състоящ се от горивна камера с цилиндричен корпус, затворен в предната си част от съединител посредством резбово съединение и завършващ в задната си част със соплови блок, по чиято ос е пробит соплови отвор. За сопловия блок са закачени посредством шарнирни съединения стабилизатори, поместени в корпуса на горивната камера, инициатор, твърдо балистично гориво, диафрагма и вложка. Върху стабилизаторите е надянат съосно със сопловия блок тръбен носач с разположени по периферията му електроизолационни подложки и контакти, защитени по външната им повърхност с предпазител, свързани с инициатора с кабели, захванати за контактите с болтови съединения. Изразено е становище по експертизата и по възражението на „Арсенал“ АД. На 16.03.2020г. е изготвено ново експертно заключение, според което преработената заявка дефинира патентоспособно изобретение по смисъла на чл.6, ал.1 от ЗПРПМ и следва да се издаде

патент. Същият е издаден с решение от 16.03.2020г. и № BG 67048 B1.

На 13.07.2020г. е постъпило искане от „Арсенал“ АД до отдела по спорове при ПВ за обявяване на недействителността на патент за изобретение № BG 67048 B1, тъй като чрез общодостъпно използване е включен в състоянието на техниката по смисъла на чл. 8, ал.2 от ЗПРПМ. Дружеството твърди, че вече е усвоило производството на предмета на патента. В подкрепа на твърдението, че патентът не е нов и е общодостъпен, е приложен руски патент за същото изобретение от 2000г., и издание на СССР от 1968г. относно проектирането на ракети на твърдо гориво. За разглеждане на искането със заповед № 553 от 16.07.2020г. на председателя на ПВ е назначен състав. С допълнително становище от 11.08.2020г. „Арсенал“ АД са приложени допълнителни доказателства в подкрепа на тезата, че патентът не е нов. Цитирани са още две издания на СССР от 1968г. и 1973г. Срещу искането на 12.05.2021г. е постъпило възражение от страна на „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД. На 16.06.2021г. е постъпил отговор от „Арсенал“ АД, към който са приложени интернет разпечатки от уикипедия относно НАР С-8 в МиГ 23 на въоръжение в БА от 1978г., от фейсбук относно описанието на самолетите, ползвани в 3-та авиационна база, заповед от 09.12.2013г. на МОН за утвърждаване на национална изпитна програма за професия „сержант – техник“ по направление „Военно дело и отбрана“ с приложение – описание на програмата, превод от руски език на извадки от издание от 1987г. на „Теория и разчет на ракетни двигатели с твърдо гориво“, превод от руски език на извадки от издание от 1980г. на „Теория на ракетните двигатели“, превод от руски език на извадки от издание от 1995г. на „Авиационни средства за поразяване“, патент на У. от 15.12.2004г. на унифицирана НАР, превод от английски език на описание на полезен модел на Я. № 48-108002, U от 1973г., патент на Русия от 27.01.1998г. на изобретение, представляващо снаряд, съдържащ ракетен двигател с цилиндрична тръба, дъно и тапа на соплото, снабден с откриваемо устройство за удържане на тапата на соплото, патент на САЩ от 16.11.1993г. за предпазно устройство за запалване, монтирано на дюза на ракетен двигател с тяло с надлъжен отвор на дюзата, в който има запалител за запалване на двигателния заряд на ракетния двигател, писмо от „Дунарит“ АД за разработка на аналог на НАП С8 в периода 2020-2012г., патентна спецификация за авторско право на Великобритания от 25.03.1964г. Допълнително са представени фактура от 03.04.2014г. за продажба на 120бр. ракети НАР С-8 КОМ и писмо от изпълнителния директор на „Дунарит“ АД от 01.09.2022г., в което се изразява становище за аналогичност на конструкцията на разработения от дружеството реактивен двигател за 80 мм НАР с патент за процесното изобретение. Към писмото е приложена заповед за внедряване в производство на разработения от „Дунарит“ АД аналог и сборен чертеж на ракетна част на НАР. Новите доказателства са предоставени на „Бул-Ер Интернешънъл“ ЕООД, който е изразил становище по тях на 22.07.2021г.

За разглеждане на искането с нова заповед № 3-168 от 06.03.2023г. на председателя на ПВ е назначен състав, който да разгледа искането. Съставът е от 5-ма члена, двама от които юристи. На 21.03.2023г. е проведено заседание на състава в присъствието на страните, след което последните са депозирали становища. Видно от протокол от заседанието на състава, в него са присъствали членовете, назначени със заповедта от 06.03.2023г. След повторна размяна на становища на 07.06.2024г. и 28.10.2024г. са извършени промени в състава на отдела по спорове, като са подменени четирима от членовете му с нови членове. В резултат е постановено процесното решение, в което е прието, че изобретението е патентноспособно съгласно чл. 26, ал.3, т.1 от ЗПРПМ. За да се стигне до този извод, е извършен анализ на база най-близкото релевантно решение. По представените доказателства е прието, че каталога „Оръжието на Русия“ разкрива само видимия външен вид на изделието и не може да се установи, че изобразените

изделия включват признаците, съдържащи с в патентните претенции на процесното изобретение. Извадката от фейсбук относно описанието на самолетите, ползвани в 3-та авиационна база, експлоатационната документация на НАР С-8КОМ, извадка от интернет публикация и снимков материал, приложен към възражение на „Арсенал“ АД от 17.12.2015г. не са кредитирани поради липса на ясно обозначени дати; извадка от уикипедия относно НАР С-8 в МиГ 23 на въоръжение в БА от 1978г. не е коментирана като неприложена; заповед от 09.12.2013г. на МОН за утвърждаване на национална изпитна програма за професия „сержант – техник“ по направление „Военно дело и отбрана“ не е кредитирана като неотнормирана, защото не касае по същество техническото решение на обекта на процесния патент; кореспонденцията между „Арсенал“ АД и „Дунарит“ АД относно разработка на аналог НАР С-8КОМ, заповед за внедряване в производство на разработения от „Дунарит“ АД аналог и сборен чертеж на ракетна част на НАР не са кредитирани като вътрешноведомствена документация без данни за публикуването ѝ и превръщането ѝ в общодостъпна; фактура от 03.04.2014г. за продажба на 120бр. ракети НАР С-8 КОМ и приложеното към нея съпроводително писмо не са кредитирани, защото не може да се установи дали изделията, описани с наименование и сериен номер, съдържат признаците, включени в претенциите от процесния патент. Въз основа на останалите доказателства е направена преценка за новост на изобретението, т.е. дали е част от състоянието на техниката преди 23.05.2014г. Анализирани са патент RU2168648 „ракетен двигател с твърдо балистично гориво“, като е установено че в представеният документ за този патент не са дефинирани техническите признаци от процесния: соплови отвор, съединител, соплови блок, шарнирни съединения, стабилизатори, инициатор с преобразуватели на ел.енергия в пламък, тръбен носач, електроизолационни подложки, контакти, кабели, болтови съединения, тяло, вложка, фиксиращ кръг, диафрагма и предпазители, определени чрез връзките и взаимните им разположения. Не се съдържа и описание на самото изделие, така че да се извлекат директно и недвусмислено признаците и техническите характеристики на изделието. Поради това е прието, че същото не е част от състоянието на техниката към датата на заявяване на процесния патент. Останалите доказателства – основи на проектирането на ракети с твърдо гориво, учебни материали по ракетни двигатели, газодинамика на барутни ракетни двигатели, теория на ракетните двигатели и авиационни средства за поразяване представляват техническа литература, които не разкриват специфичните конструктивни детайли като отделно изработени корпус и соплов блок, съединението между тях, предпазители на контактите, описани в процесната претенция. Патент на У. от 15.12.2004г. на унифицирана НАР, въпреки че разкрива конструкция на реактивен двигател, също не съдържа описание на посочените по-горе специфични технически детайли. Същото е в полезен модел на Я. № 48-108002, U от 1973г., патент RU 2103656 от 1998г., патент на САЩ 5390487A от 21.02.1995г. и патентна спецификация за авторско право на Великобритания № 953080A от 25.03.1964г. Всички тези документи не разкриват комбинацията от структурни елементи, описани в първа независима претенция на патента. Липсват отделно изработен корпус и соплов блок, съединени по специфичен начин, както и вложка в сопловия отвор и самостоятелни предпазители за всеки контакт. Поради това първа независима претенция на патента е приета за нова и непозната за състоянието на техниката. Относно изобретателската стъпка е прието, че прототип на процесното изобретение е техническото решение по патент RU 2168648 от 2001г. Констатиран са съществени разлики в описанието на този патент и процесното

изобретение, като в руския патент не са описани цилиндричен корпус, затворен отпред чрез съединител с резбово съединение и завършващ със соплови блок, стабилизатори, свързани с шарнири, специфична конфигурация на съставните елементи, разположени в корпуса на горивната камера. В конструкцията не са описани и другите елементи – контакти и покриването на всеки от тях с предпазител; елементи на корпуса – инициатор, фиксиращ кръг, твърдо балистично гориво и диафрагма, както и описание как са монтирани. По този начин съществува разлика в техническия ефект, постигнат чрез процесното изобретение и този на руския патент. Този технически ефект не е очевиден за специалиста в областта, дори при опит за комбиниране на известното от руския патент с другите доказателства, представени от „Арсенал“ АД. Следователно процесният патент притежава изобретателска стъпка. Предвид изложеното искането за обявяване недействителност на патента е отхвърлено като неоснователно. Решението на отдела по спорове е утвърдено от председателя на ПВ и е съобщено на жалбоподателя на 18.11.2024г. Жалбата срещу него е подадена на 12.02.2025г.

По делото е представена извадка от книгата „Боеви ракети“, М., 1977г., патент на САЩ №11/800,225 от 03.05.2007г., списък на екипа, разработил и внедрил изделие С-8 в „Дунарит“ АД, протокол за изпитвания на опитен образец на НАР с-8 КОМБ с чертежи на елементите на горивната камера, техническа документация на изделието. Не са представени доказателства, оспорващи зависимите претенции.

По делото е изслушано заключение на вещо лице, според което за преценка на новостта на първа независима претенция на патента е използван най-близкия от състоянието на техниката патент за изобретение РУ 2168648, публикуван на 10.06.2001г. Същият е с наименование „Ракетен двигател с твърдо балистично гориво“ и има за задача да подsigури вътрешно балистичните характеристики на двигателя. Описанието на конструкцията му включва корпус, заряд с твърдо гориво, инициатор, опорна решетка и дюза. Не са посочени признаците соплови отвор, съединител, соплови блок, шарнирни съединения, стабилизатори, инициатор с преобразуватели на ел.енергия в пламък, тръбен носач, електроизолационни подложки, кабели, болтови съединения, тяло, вложка, фиксиращ кръг, диафрагма и предпазители, определени чрез връзките и взаимните им разположения. Липсва описание относно мястото на пробиване на сопловия отвор, начина на закачване на стабилизаторите, наличието на диафрагма и вложка в корпуса, надянатия тръбен носач, подложки и контакти, защита с предпазители, както и за начина на свързване на корпуса на горивната камера и тялото на сопловия блок като отделни детайли. Останалите доказателства, приложени от жалбоподателя също не разкриват по-близко и релевантно решение. В „Основи на проектирането на ракети с твърдо гориво“ не се уточнява мястото на свързване на конструктивните възли, нито се описват редица конструктивни елементи от схемата на ракетата. В каталога „Оръжието на Русия“ представените НАР са изобразени само външно и не може да се установи дали включват признаците, съдържащи се в претенциите на процесния патент. Книгата „Реактивни двигатели с твърдо гориво“ се отнася до реактивен двигател с отделно изработен корпус, свързан с дъното на въртящо се сопло, което има особено задвижване и не е свързано с корпуса. Липсват съществени признаци от процесния патент. Книгата „Газодинамика на барутни ракетни двигатели“ е техническа литература, в която конструкцията на реката е представена схематично, без детайли, които са част от признаците на процесния патент. Извадките от Интернет и уикипедия коментират самолети с блокове за С-8, без данни за конструкцията на ракетите. Същото се отнася и

до „БА – структура, въоръжение, екипировка“, като не е ясна и точната дата на издаването, а само годината – 2014г. Заповедта и изпитната програма на МОН не съдържат никаква конкретика относно изучаваното техническо решение на НАР С-8. „Теория и разчет на ракетни двигатели с твърдо гориво“ дава общи сведения за соплата, които не са обект на претенцията. „Теория на ракетните двигатели“ описва различни възможни комбинации на елементите на ракетите, вкл. ракетен двигател с едно сопло, което обаче не включва фиксиращ кръг, диафрагма и контакти с предпазители. „Авиационни средства за поразяване“ също не съдържа конкретно техническо решение, което да се сравни с процесния патент. „НАР С-8КОМ техническо описание и инструкция по експлоатация“ освен, че няма дата на публикуване, коментира, че С-8 КОМ има централно сопло, получено чрез пресоване на тръбата – заготовка, т.е. монолитно свързани. „Боеви ракети“ разглежда двигател на неуправляема едностепенна ракета с две камери, респ. два соплови блока, единия с 12, а другия – с 10 отвора. Липсва соплов блок с вложка в сопловите отвори, за който да са закачени на шарнир стабилизатори, надянат тръбен носач с подложки и защитени с предпазители контакти. Относно приложените 5 патента или не се установява конкретното техническо решение, или от чертежите на конструкцията не се установяват елементи и свързки между тях, характерни за процесния патент. Представената документация от „Дунарит“ АД е фирмена и няма данни да е общодостъпна. Поради което не принадлежи към състоянието на техниката. Фактурата за продажба на 120бр. ракети НАР с-8 КОМ не съдържа признаци, включени в претенциите на оспорвания патент. Същото се отнася и до снимковия материал и сборен чертеж, представени от жалбоподателя, за които не е ясна дата на публикуване или излагане на общодостъпни места. Поради това вещото лице прави извод, че техническото решение в оспорвания патент е ново в съответствие с изискванията на чл.8 от ЗПРПМ. Относно изобретателската стъпка вещото лице е изследвало дали от представените доказателства има такива, които имат отношение към поставения технически проблем и кое е най-близкото известно от състоянието на техниката решение – прототип. Като такъв е прието техническото решение по патент РУ 2168648, което има за задача да подсили вътрешно балистичните характеристики на двигателя. Описанието на конструкцията му включва корпус, заряд с твърдо гориво, инициатор, опорна решетка и дюза. Обектът на оспорвания патент съдържа елементи, които са известни от състоянието на техниката, и такива, които са нови технически признаци. Известните са горивна камера с цилиндричен корпус, затворен в предната си част от съединител чрез резбово съединение и завършващ в задната си част със соплови блок, по чиято ос е пробит соплови отвор. За сопловия блок са закачени чрез шарнирни съединения стабилизатори с инициатор с преобразуватели на ел.енергия в пламък, твърдо балиститно гориво, диафрагма и вложка. Върху стабилизаторите са надянати съосно със сопловия блок тръбен носач с електроизолационни подложки и контакти. Контактите са защитени с предпазители, свързани с инициатора чрез кабели, захванати за контактите с болтови съединения. Новите са в това, че корпуса на горивната камера и тялото на сопловия блок са отделни детайли, свързани със съединения така, че корпусът е затворен в задната си част от тялото на сопловия блок. Корпусът на горивната камера е разположен съосно с тялото на сопловия блок, в чийто соплови отвор е поставена вложката, по чиято ос е пробит соплови отвор. В предната си част корпусът на горивната камера съдържа съосни на него инициатор, фиксиращ кръг, твърдо балиститно гориво и диафрагма, като отново новостта е в специфичната връзка между инициаторът и

фиксиращия кръг, който са затваря от съединителя така, че инициаторът и кръгът са застопорени към корпуса. Освен това всеки контакт има самостоятелен предпазител. Вещото лице подробно е описало разликите между прототипа и процесния патент, като техническото решение на последния води до улеснен монтаж и обслужване на двигателя, изменение на вектора на тягата по големина и посока, по-добра маневреност и стабилност по време на полет. Това не се постига от статичната конструкция на прототипа. Следователно техническият ефект, постигнат от оспорвания патент, не е очевиден за специалиста в областта, дори при съвкупна преценка с останалите доказателства по делото. Нито едно от представените доказателства не включва конструкция, определена от разделяне на корпуса и сопловия блок или подвижност на сопловия блок спрямо корпуса. Следователно оспорвания патент притежава изобретателска стъпка.

При така установените данни по делото, съдът извежда следните правни изводи:

Жалбата е процесуално допустима като подадена в законноустановения срок, срещу подлежащ на оспорване административен акт от неговия адресат. Разгледана по същество, същата е основателна по съображенията, изложени по-долу.

Решението е издадено от компетентния административен орган съгласно чл.55 ал.2 т.1 от ЗПРПМ. То е издадено в установената форма и при спазване на специалните административно-производствените правила по чл.54 - 58 от ЗПРПМ. Специализираният състав на отдел „Спорове“ включва петима експерти, двама от които са юристи, и е формиран в съответствие с изискването на чл.57 ал.2 от ЗПРПМ. Неоснователни са възраженията на жалбоподателя относно промените в състава, разгледал спора, тъй като същите са допустими със заповед на председателя на Патентното ведомство при невъзможност за изпълнение на служебните задължения от член на състава, както и при постъпило мотивирано искане за отвод от член на състава или от страна по спора (чл.8, ал.4 от Наредба за разглеждане на спорове по Закона за патентите и регистрацията на полезните модели). В случая такава промяна е направена както преди заседанието, така и след него по причина – невъзможност за изпълнение на служебните задължения. Представени са 2 заповеди за преместване на експерти за един ден с цел кадрово обезпечаване на състава. Няма пречка такова изменение да се извърши и след проведеното заседание по чл. 20, ал.6 от Наредбата, като в случая липсва разпоредба, подобна на тази в чл. 235, ал.1 от ГПК.

В административното производство не са допуснати съществени процесуални нарушения. Производството пред отдел „Спорове“ на ПВ се развива по реда на чл.55 ал.2 във връзка с чл. 26, ал.3, т.2 от ЗПРПМ. Срокът по чл. 58, ал.3 от ЗПРПМ е инструктивен, като просрочването му не представлява съществено процесуално нарушение. В случая искането е постъпило на 13.07.2020г., като поради мерките за защита срещу „Ковид 19“, вкл. обявеното извънредно положение с решение на НС този срок не е било възможно да бъде спазен. Заслуга за забавянето в произнасянето имат и страните, които са представили множества становища, в които по същество повтарят едни и същи аргументи, но които са довели до размяна на книжа и даване на право на отговор, за което многократно е удължаван предоставения от ответника срок.

Оспореното решение обаче противоречи на приложимите материалноправни разпоредби. Съгласно разпоредбата на чл. 26, ал.3, т.1 от ЗПРПМ патентът се обявява за недействителен, когато изобретението е непатентоспособно. Съгласно чл. 6, ал.1 от ЗПРПМ патентоспособни са изобретенията от всички области на техниката, които са

нови, имат изобретателска стъпка и са промишлено приложими. Трите предпоставки са кумулативни, т.е. трябва и трите да са налице, за да се приеме изобретението за патентноспособно.

Съгласно чл. 8 от ЗПРПМ изобретението е ново, ако не е част от състоянието на техниката. Състоянието на техниката включва всичко, което е станало общодостъпно чрез писмено или устно описание, използване или разгласяване по друг начин където и да е по света преди датата на подаване, съответно приоритетната дата, на заявката за патент. Състоянието на техниката включва и съдържанието на националните заявки за патент, европейските и международните заявки за патент, за които Република България е посочена страна и които имат дата на подаване, съответно приоритетна дата, по-ранна от датата съгласно ал. 2, ако впоследствие бъдат публикувани в официалния бюлетин на Патентното ведомство. Състоянието на техниката включва и съдържанието на националните заявки за регистрация на полезни модели, които имат дата на подаване, съответно приоритетна дата, по-ранна от датата по ал. 2, ако впоследствие бъде направена публикация за регистрацията им. В случая изобретението е ново, като неговата новост се състои във връзките и взаимните разположения на отделните елементи - соплови отвор, съединител, соплови блок, шарнирни съединения, стабилизатори, инициатор с преобразуватели на ел.енергия в пламък, тръбен носач, електроизолационни подложки, кабели, болтови съединения, тяло, вложка, фиксиращ кръг, диафрагма и предпазители. Всички тези елементи безспорно са познати и са част от състоянието на техниката, но тяхната взаимна свързаност в едно изделие е нова и различна от съществуващите до момента такива в познатите на техниката изделия от този тип. Този факт се подкрепя както от описанието на независимата претенция, което не съвпада с нито едно от описанията на подобни изделия, представени от жалбоподателя, така и от заключението на вещото лице, което ясно разграничава старите от новите признаци на изобретението.

Съгласно чл.9 от ЗПРПМ изобретението има изобретателска стъпка, когато не произтича по очевиден начин от състоянието на техниката съгласно чл. 8, ал. 2 за специалиста в областта към датата на подаване, съответно приоритетната дата. Съгласно чл. 52, ал.3 от Наредба за оформяне, подаване и разглеждане на заявки за патенти за изобретения и полезни модели терминът "очевиден начин" означава, че изобретението следва явно или логично от състоянието на техниката, т. е. не изисква познания, надвишаващи познанията, присъщи за специалиста в областта, а според ал.4 на същата разпоредба специалист в областта е този, който познава общото състояние на техниката в неговата и съседни области; притежава общи технически познания, квалификация в съответна технологична област, както и умение, с което сам може да усъвършенства своята област. В случая такъв специалист е специалист в областта на ракетни двигателни установки, използващи твърди горива. При преценка на изобретателската стъпка се определя прототипът, за да се установят различията между него и процесния патент, и проблемът, който се дефинира с ефектите, произтичащи от тези различия. Съгласно §1, т.2 от ДР на посочената наредба "Прототип" е най-близкото до изобретението техническо решение, което има същото предназначение и съвпада с максимален брой признаци и/или по най-важния признак с изобретението. В случая за такъв прототип следва да се приеме изобретението, регистрирано с патент РУ 2168648. В приетото по делото експертно заключение, вещото лице ясно е разграничило известните от новите технически признаци, характеризиращи независимата претенция на процесния патент. Именно в

новите признаци се състоят и разликите с руския патент. Техническият ефект от тези различия е в подобреното конструктивно решение, при което се улеснява монтажа и обслужването на двигателя на ракетата, дава по-добра маневреност и повишена стабилност по време на полет. Този ефект не е очевиден за специалист в областта, като нито едно от доказателствата, представени от жалбоподателя, разгледани в тяхната съвкупност, не включва такава конструкция, при която има разделяне на корпуса и сопловия блок и подвижност на сопловия блок спрямо корпуса. Следователно изделието притежава изобретателска стъпка.

Съгласно чл. 10 от ЗПРПМ промишлено приложими са изобретенията, чийто предмет може да бъде произвеждан или многократно използван в който и да е отрасъл на промишлеността и селското стопанство. В чл. 53 от Наредба за оформяне, подаване и разглеждане на заявки за патенти за изобретения и полезни модели понятието "промишленост" се разбира като всяка физическа дейност с технически характер, която принадлежи към полезните или практическите области в промишлеността, селското стопанство, медицината и биологията. Терминът "физическа дейност с технически характер" означава, че изобретението, за което се иска закрила, трябва да се отнася до решаването на технически проблем и да е описано с технически признаци, изразени с термини, характерни за областта, до която се отнася предметът на изобретение. Изискването предметът на изобретението да бъде произвеждан или многократно използван означава, че той трябва да бъде обективно осъществим. За да бъде "обективно осъществим", предметът на изобретението не трябва да се основава на принципи на действие, противоречащи на установени физически закони, които го правят неработоспособен (перпетуум-мобиле и др.). Предметът на изобретението трябва да може да се произвежда неограничен брой пъти, а методът - да се прилага многократно, при което всеки път да се получава един и същ резултат. Продуктът трябва да има винаги посочените в описанието качества. В случая административният орган не е извършил преценка за наличието или липсата на тази предпоставка. Установеният технически ефект от изобретението не означава, че същото има промишлена приложимост, предвид възможността за неговото многократно използване и предпочитане пред съществуващите вече технически решения. Поради това административният орган е дължал извършването на преценка на посочената предпоставка. Липсата на такава преценка прави невъзможно осъществяването на съдебен контрол върху крайния извод за патентноспособност на изделието. Поради това процесното решение следва да бъде отменено и преписката върната на административния орган за ново произнасяне, при което и в съответствие с представените доказателства да направи преценка на промишлената приложимост на процесното изобретение. При тази преценка следва да вземе предвид писмо от „ВМЗ“ ЕАД от 15.06.2018г., приложено в административната преписка, според което предложената с патента конструкция е използвана в миналото в бившия СССР. В края на 80-те години на XXв. СССР е разработил нова конструкция, при която камерата и соплото се явяват едно и също монолитно тяло, което позволява изработването им от един и същ материал, достигане на висока производителност, ниска себестойност и надеждност. Тази разработка е регистрирана като патент на 10.04.1986г. Т.е. следва да прецени ползата от процесното техническо решение, за да бъде същото използвано в промишлеността.

Доколкото третата предпоставка не е изследвана за първата независима претенция,

съдът приема, че същото се отнася и за зависимите от нея претенции. Поради това съдът приема, че административният орган не е изследвал патентноспособността на цялото изобретение. Поради това процесното решение следва да бъде отменено, а преписката – върната на административния орган за ново произнасяне в съответствие с указанията на съда.

С оглед изхода на спора основателна се явява претенцията за разноси на жалбоподателя в размер на 50 лв. държавна такса и 2000лв. – възнаграждение на вещо лице. Адвокатско възнаграждение не е претендирано, нито са представени доказателства за неговия размер и заплащането му, поради което такова не следва да се присъжда. Поради това не се обсъжда и възражението на ответника за прекомерност.

Водим от горното и на основание чл.172 ал.2 от АПК Административен съд София-град, Второ отделение, 41-ви състав

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалбата на „Арсенал“ АД решение № РС-228-/1/ от 12.11.2024г. на председателя на Патентно ведомство.

ВРЪЩА преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно мотивите на решението.

ОСЪЖДА Патентно ведомство да заплати на „Арсенал“ АД сумата от 2050 лв. разноси по водене на делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

СЪДИЯ: